

Handboek NVT

Leeswijzer Taalleesland
Nederlands voor het basisonderwijs
op Aruba (klas 3-klas 6)

Leerjaar 6

Thema 7

Heb je hobby's ?

Werkboek 7

Woordenschat

1

1 De kinderen en de juf uit klas 5 hebben allemaal een andere hobby. Lees maar.

- Juf Mirtha houdt van zwemmen. Ze gaat vaak naar het zwembad, maar ze gaat ook wel eens in de zee zwemmen. Juf Mirtha houdt ook van winkelen. Ze vindt het leuk om kleren te kopen.
- Nathaly tekent en schildert erg graag.
- Gabriel houdt erg van voetballen.
- Lucio speelt graag piano. Hij zit ook op pianoles.
- Sandra houdt van lekker eten. Vooral als haar moeder kookt.
- William vindt dansen heel leuk.
- Niels wil graag de beste van de klas zijn, vooral met voetbal.
- Siegfried is een grappenmaker die altijd lol maakt.

2 Wat zijn jouw hobby's? Vul ze hieronder in.
Schrijf ook op waarom je je hobby's zo leuk vindt.

	Mijn hobby's zijn:	Ik vind deze hobby leuk, omdat:
1		
2		
3		
4		

Woordenschat

- 3 Wie van de kinderen en de juf heeft ongeveer dezelfde hobby's als jij?

- 4 Als je iemand uit klas 6 zou mogen kiezen om samen mee te spelen, wie zou dat zijn?

Ik speel graag met _____ uit klas 6, omdat

2

Nathaly houdt erg van tekenen en schilderen.

Twee keer per week gaat ze naar de club of de Centro di Bario.

Daar kan ze met andere kinderen lekker schilderen in haar vrije tijd.

- 1 Is er bij jouw in de buurt een club of een Centro di Bario?

- 2 Wat doe jij het liefst in je vrije tijd?

- 3 Hoeveel keer per week doe je dat?

Woordenschat

3

Klas 5 moest een belangrijke toets maken. Iedereen deed zijn best. Kijk maar!

Juf Mirtha heeft de toetsen nagekeken. In de tabel hieronder zie je de scores.

Naam leerling	Rekenen	Taal	Topografie	Gemiddelde score
Lucio	80	60	70	70
William	70	60	80	70
Gabriël	50	70	70	63
Sandra	60	70	70	67
Niels	40	80	90	70
Siegfried	70	70	80	73
Nathaly	90	60	70	73

Bekijk de tabel goed. Geef nu antwoord op de vragen.

- 1 Wie heeft de hoogste score met rekenen? Zet een rondje om de naam.

Lucio/William/Gabriël/Sandra/Niels/Siegfried/Nathaly

- 2 Wie hebben de hoogste gemiddelden? Zet een rondje om de namen.

Lucio/William/Gabriël/Sandra/Niels/Siegfried/Nathaly

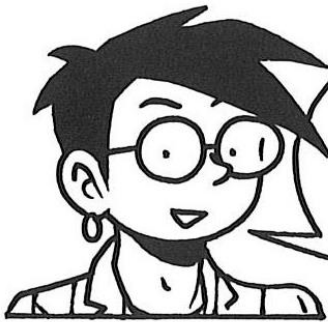

- 1 Wie is het beste in topografie? Zet een rondje om de naam.
Lucio/William/Gabriël/Sandra/Niels/Siegfried/Nathaly
- 2 Wie heeft een score van 80 op taal? Zet een rondje om de naam.
Lucio/William/Gabriël/Sandra/Niels/Siegfried/Nathaly
- 3 Wie is het slechtste in rekenen? Zet een rondje om de naam.
Lucio/William/Gabriël/Sandra/Niels/Siegfried/Nathaly
- 4 Welke zin over de gemiddelde score is waar?
Zet een kruisje voor de zin.
 - De gemiddelde score is alle scores bij elkaar opgeteld.
 - De gemiddelde score is de beste score.
 - De gemiddelde score is alle scores bij elkaar opgeteld en dan gedeeld door het aantal scores.
 - De gemiddelde score is de slechtste score.

4 Juf Mirtha vertelt.

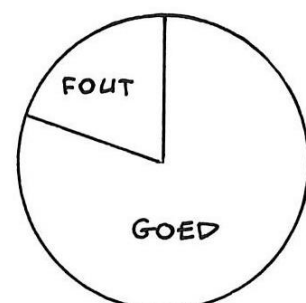
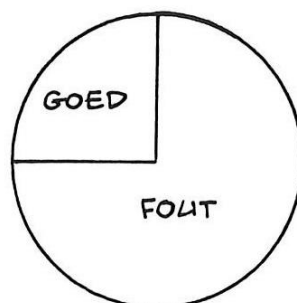
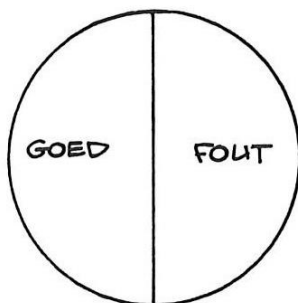
De scores in de tabel zijn **de percentages** goede antwoorden. Gabriël heeft bijvoorbeeld bij rekenen 50 **procent** goed gemaakt. 50 procent betekent de helft. 100 procent betekent namelijk alles. 50 is de helft van 100, dus 50 procent is de helft van alles.

Lees heel goed wat juf Mirtha vertelt.

Kijk naar de tabel uit opdracht 3 en geef antwoord op de vragen hieronder.

Zet een rondje om de juiste antwoorden.

- 1 Wie hebben 80 procent goed gemaakt bij topografie?
Lucio/William/Gabriël/Sandra/Niels/Siegfried/Nathaly
- 2 Wie heeft het hoogste percentage bij topografie?
Lucio/William/Gabriël/Sandra/Niels/Siegfried/Nathaly
- 3 Lucio heeft 80 procent goed gemaakt bij rekenen. Welke schijf hoort bij die score van 80 procent?

het percentage:	Het percentage is een getal. Het geeft aan om hoeveel honderdste deel het gaat. Dat wil zeggen: om hoeveel procent het gaat. Bijvoorbeeld in jam zit een groot percentage suiker.
de score:	De score is het aantal punten dat behaald is bij een wedstrijd of een toets. Bijvoorbeeld: halverwege de voetbalwedstrijd was de score 2-1 voor Estrella.
het gemiddelde:	Je krijgt het gemiddelde van twee getallen als je ze bij elkaar optelt. Daarna deel je ze door twee. Voor het gemiddelde van drie getallen tel je de drie getallen bij elkaar op en je deelt ze door drie. Bijvoorbeeld: het gemiddelde van 2 + 6 is 4, want $2 + 6 = 8$; $8 : 2 = 4$.
ordelijk:	Als iets ordelijk is, is het netjes en opgeruimd. In een ordelijke kamer staan alle dingen op hun plaats.
chaotisch:	Als iets chaotisch is, is alles in de war. Bijvoorbeeld: in een chaotische kamer ligt alles door elkaar en slordig.
overzichtelijk:	Als iets overzichtelijk is, dan is het netjes en duidelijk dat je alles snel kunt zien en vinden.
onoverzichtelijk:	Onoverzichtelijk is niet overzichtelijk. Dus niet netjes en niet duidelijk en je kunt dingen niet snel vinden.

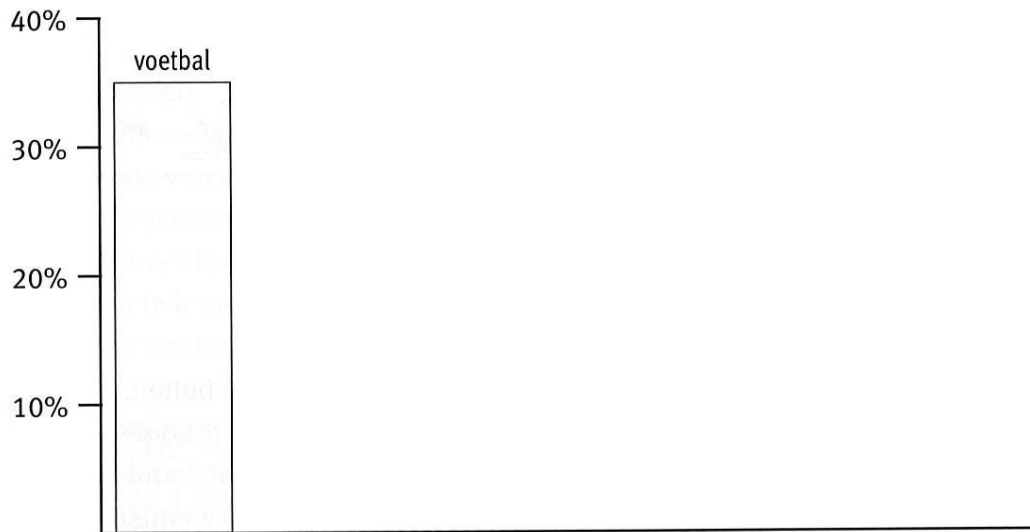

Leesbegrip

1 Maak de beide grafieken af.

Hobby's kinderen

Hobby's volwassenen

Woordenschat

2 Zet de volgende woorden op de goede plaats onder de plaatjes.
Kies uit de woorden in het hok.

ordelijk	onoverzichtelijk
overzichtelijk	chaotisch

Woordenschat
de wedstrijdssport:

Een wedstrijdssport is een sport waarbij wordt gekeken wie de beste is, bijvoorbeeld hardrennen.

beoefenen:

Beoefenen is je ergens mee bezighouden. Als je een sport beoefent, dan doe je aan die sport. Je kunt voetbal beoefenen. Als iemand een vak beoefent, is dat vak zijn beroep. Bijvoorbeeld als een timmerman zijn vak beoefent, dan is hij bezig zijn beroep uit te oefenen.

recreatief:

Recreatief is op een ontspannen manier iets doen in je vrije tijd. Bijvoorbeeld: recreatief sporten doe je meer voor de ontspanning dan om grote prestaties te leveren (zoals het breken van records).

professioneel:

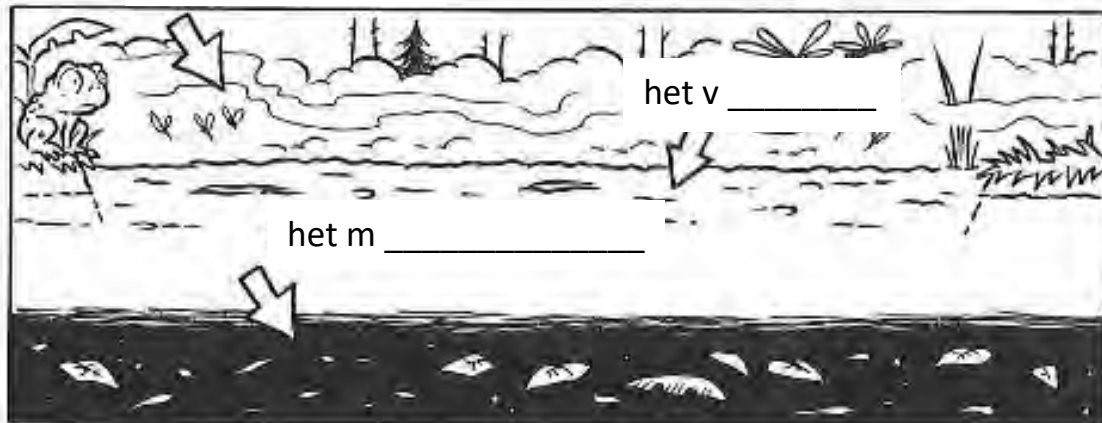
Professioneel is goed gedaan. Bijvoorbeeld: hij heeft dat feestje professioneel georganiseerd. Professioneel kan ook betekenen dat je er geld mee verdient. Met een professionele sport kun je soms veel geld verdienen, bijvoorbeeld de professionele basketballers.

Woordenschat

1 Kijk goed naar de tekening en vul de woorden in.

de b _____

het v _____

het m _____

Vul de goede woorden in bij de pijlen. Kies uit de woorden uit het hok.

Drie woorden horen er niet bij. Welke?

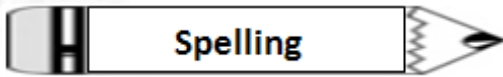
de biotoop	het bos	het weiland
het veen	het moeras	de woestijn

Deze woorden horen er niet bij:

A _____

B _____

C _____

Spelling

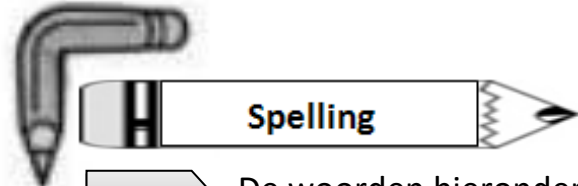
1 Maak van de woorden **zelfstandige naamwoorden** die op **heid** eindigen.

Voorbeeld: aanwezig de **aanwezigheid**

1 eenzaam	de _____
2 bekend	de _____
3 moeilijk	de _____
4 veilig	de _____
5 afwezig	de _____
6 zeker	de _____
7 gezond	de _____
8 lui	de _____
9 boos	de _____
10 verliefd	de _____

2 Schrijf de vier woorden op.

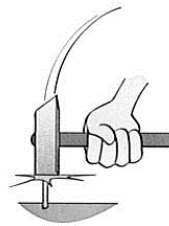
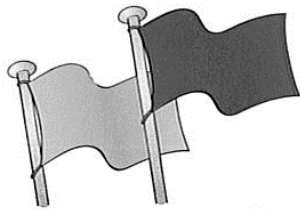

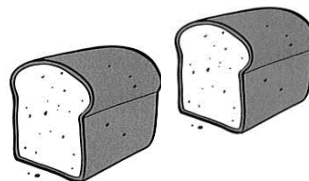
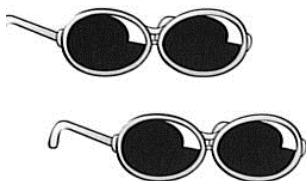

3 De woorden hieronder zijn geschreven zoals je ze uitspreekt. Schrijf ze op zoals het hoort.

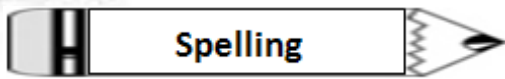
- 1 /aantrekuluk/ _____
- 2 /waaturvalun/ _____
- 3 /gumakuluk/ _____
- 4 /sapugu/ _____
- 5 /strafun/ _____
- 6 /broodun/ _____
- 7 /herinurun/ _____
- 8 /tugulijk/ _____

4 Schrijf de woorden die bij de plaatjes horen eronder.

5

Schrijf het juiste woord bij het juiste plaatje:
monniken – grabbelen - schoffelen

A decorative border of various pencils and crayons surrounds the page. At the top left, a pencil is bent into an L-shape. Below it, a horizontal pencil contains the text 'Woordenschat'. The rest of the border consists of several vertical pencils and three horizontal pencils at the bottom.

Woordenschat

de afdruk:	Een afdruk ontstaat als je met een hard voorwerp in iets zachts drukt. Bijvoorbeeld je blote voet in het zand. Maar ook een stempel met inkt is geschikt om een afdruk te maken op papier bijvoorbeeld.
de prent:	Een prent kan bijvoorbeeld een pootafdruk van een dier in het zand zijn of een foto.
de gietvorm:	De gietvorm is de vorm waarin je iets giet wat even later hard gaat worden, bijvoorbeeld gips. Als het gips hard is geworden, kun je het uit de gietvorm halen en is je gipsvorm (afgietsel) klaar.
de instructeur:	De instructeur leert je hoe je iets moet doen. Bijvoorbeeld zwemmen of voetballen.
de groepsles:	In een groepsles krijg je les met meer mensen tegelijk.
de privé-les:	In een privé-les krijg jij alleen les. De les is alleen voor jou bestemd en is duurder.

Woordenschat

- 1** Lucio zit op zwemles. Hij krijgt privé-les van zijn instructeur. Het nichtje van Lucio zit ook op zwemles. Zij heeft altijd groepsles.

Kun jij twee dingen verzinnen die leuk zijn aan groepsles?
En twee dingen die leuk zijn aan privé-les?

groepsles	privé-les
<hr/> <hr/>	<hr/> <hr/>

- 2** Omcirkel het goede woord onder het plaatje.

1. afdruk/gietvorm/afgietsel
2. afdruk/gietvorm/afgietsel
3. afdruk/gietvrom/afgietsel

Woordenschat

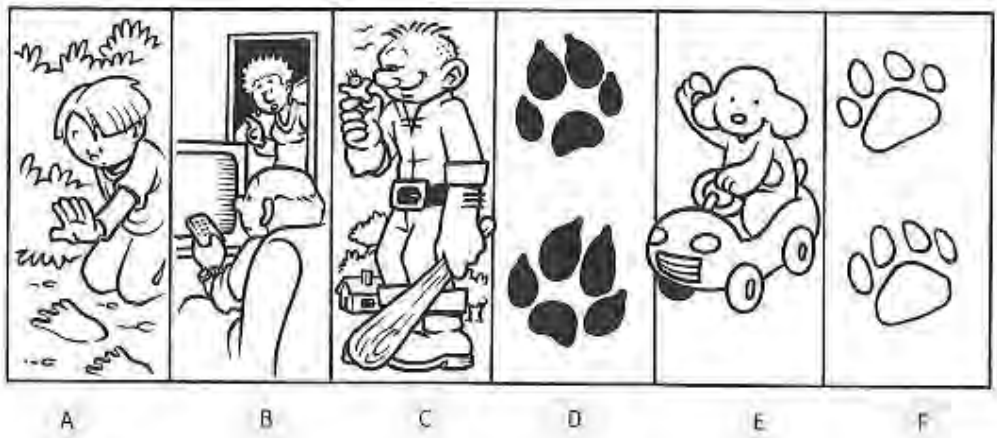
3

Juf Mirtha vertelt.

Kijk naar de plaatjes.

Zet de letter onder het plaatje in de tabel.

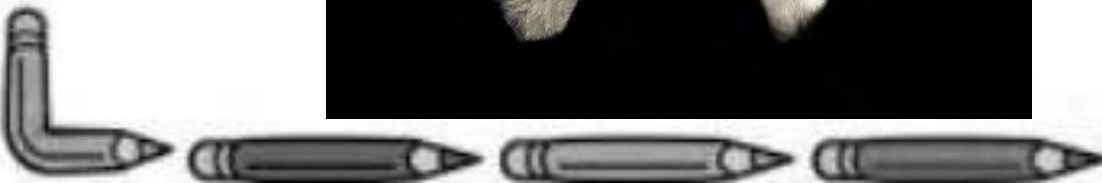
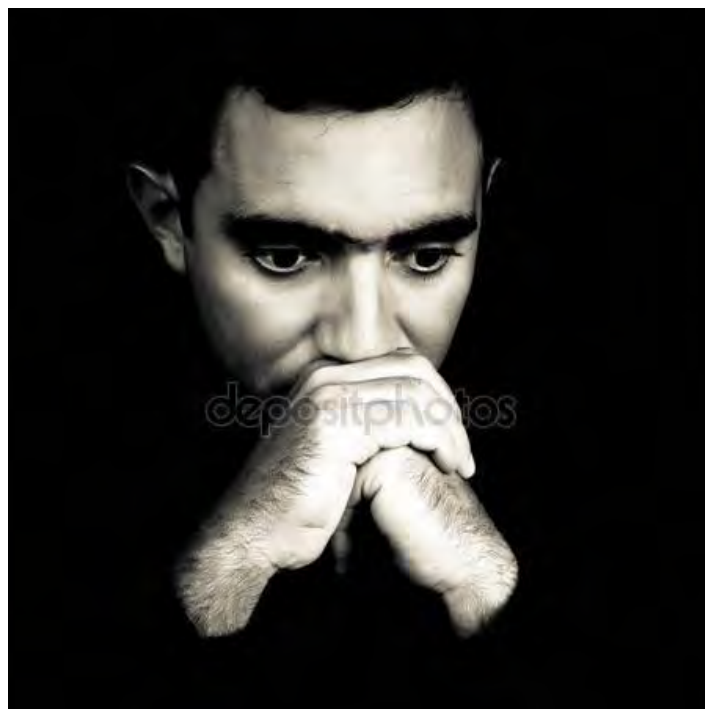
een dierenprint	een prent van een tekening
☐	☐
☐	☐
☐	☐

Woordenschat

verdringen:	Iemand of iets verdringen is iemand of iets van zijn plaats verdrijven om die zelf in te nemen. Bijvoorbeeld als je in de rij staat, verdring je de leerling voor je om op zijn/haar plaats te staan. Je duwt de leerling om op zijn/haar plaats te staan.
overnemen:	Als je iets van iemand overneemt, hoort het voortaan bij jou. Bijvoorbeeld je kunt een taak van iemand overnemen; je kunt ook slechte gewoontes van iemand overnemen; je kunt spullen van iemand overnemen. Dan zijn ze van jou.
onbekommerd:	Iemand die onbekommerd is, maakt zich nergens zorgen over. Bijvoorbeeld: Jossy wist dat het zou gaan regenen, maar toch speelde hij buiten. Het tegenovergestelde van onbekommerd is bekommerd en betekent: zich zorgen maken over iets.
bezorgd:	Iemand die bezorgd is, is bang dat er iets fout gaat. Bijvoorbeeld: Mijn vader is altijd bezorgd dat ik een ongeluk krijg.

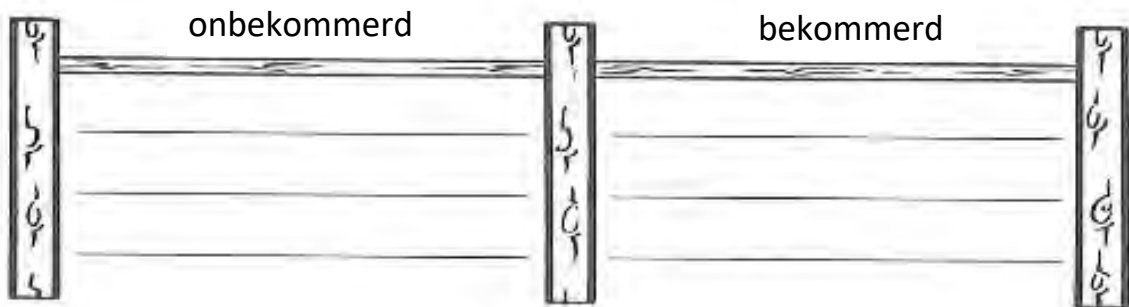
1

1 Hieronder staat een woordkast. Kun jij de woordkast invullen?
Kies uit:

bang zijn
stress

je druk maken
relaxt

geen zorgen
onbezorgd

2 Hieronder zie je uitspraken van een aantal ouders van de leerlingen uit klas 6. Welke ouder is bezorgd en welke ouder is onbezorgd? Zet het woord onder de tekstballon.

Ik maak me nooit
zorgen om
Jonathan. Hij komt
altijd meteen naar
huis na schooltijd.

Juliette is een keer
verdwaald in een
pretpark. Ik raakte
niet in paniek. Ik
dacht: Die komt wel
weer terecht.

 Woordenschat

Als Aïsa ook maar vijf minuten te laat is, ga ik me al zorgen maken.

Als hij maar niet verdwaald is, denk ik dan. Joël kan soms zo dromerig zijn.

2

Kijk naar het plaatje. Vul nu de goede woorden in. Kies uit de werkwoorden 'verdringen' en 'overnemen'.

- 1 Sandra _____ Gabriël.
- 2 Sandra wil het stuk taart van Gabriël _____.
- 3 Het is niet aardig om iemand te _____
en van zijn plaats te verdrijven.
- 4 Het is ook niet aardig van Sandra om het stuk taart van Gabriël
af te pakken en de taart _____.

Woordenschat

de atletiek:	De atletiek is de naam voor een aantal sporten, zoals hardlopen, speerwerpen, hoogspringen en kogelstoten.
de estafette:	Een estafette is een snelheidswedstrijd tussen verschillende ploegen. Ieder lid van een ploeg rent of zwemt een klein stukje. Daarna neemt een ander lid van de ploeg het over.
het team:	Een team is een groep mensen die samenwerken of samenspelen.
individueel:	Wat je individueel doet, doe je apart van de anderen. Je doet het alleen.
zegevieren:	Zegevieren betekent winnen.
ten onder gaan:	Als iets ten onder gaat, gaat het verloren. Als iemand ten onder gaat, verliest hij alles wat hij heeft.

Woordenschat

1 Lees deze zinnen goed.

- RCA versloeg Estrella met 3 – 0.
- In de finale van het tennistoernooi werd Gonzalez verslagen door Federer.
- Het team Bolas Criollas van Macuarima versloeg het team van Primavera met 5 – 1.

Wie zegeviert en wie gaat ten onder? Schrijf dit op de goede plaats in de kast.

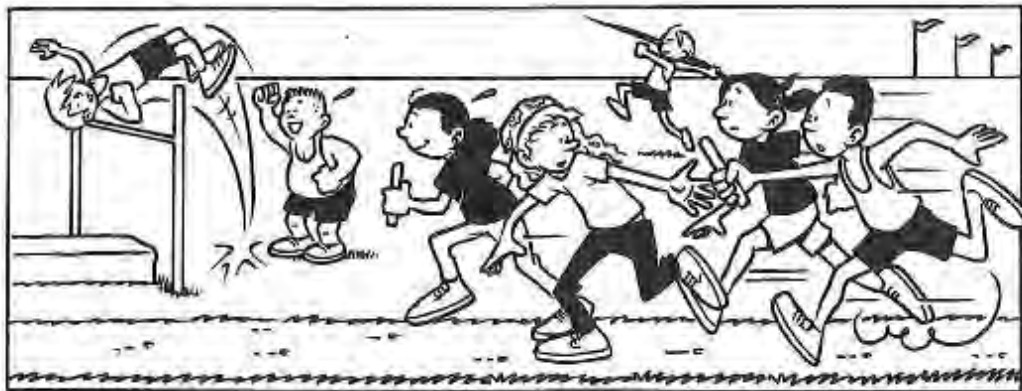
zegevieren	ten onder gaan

Woordenschat**2**

- 1 Klas 6 heeft vandaag sportdag. Ze doen aan atletiek. Sandra, Nathaly, Gabriël en Julia lopen hard. Ze doen aan estafette. Siegfried en Lucio doen aan hoogspringen. Ze zijn samen een goed team en hebben al heel veel punten gescoord. Niels is aan het speerwerpen. Dit doet hij individueel.

Kijk maar:

- 2 Heb jij weleens meegedaan aan een sportdag?

- 3 En heb je toen ook aan atletiek gedaan?

- 4 Heb je toen gesport in een estafette, in een team of individueel?

5 Vul nu het woordweb in.

Woordenschat

bewonderen:	Als je iemand bewondert, vind je hem heel erg mooi, knap of goed. Je kijkt tegen hem op.
bespotten:	Als je iemand bespot, maak je hem belachelijk.
minachten:	Als je iemand minacht, laat je merken dat je hem niet veel waard vindt. Je kijkt neer op hem.
confronteren:	Als je wordt geconfronteerd met iets, krijg je te maken met iets wat je niet leuk vindt. Bijvoorbeeld: Ik vond het hoog tijd om mijn tandarts te confronteren met het feit dat hij altijd uit zijn mond stinkt!
bot:	Als je bot bent, ben je onvriendelijk en onbeleefd. Bijvoorbeeld: Ik zei op een botte manier tegen mijn tandarts: "Jij stinkt wel heel erg uit je bek, zeg!"
pijnlijk:	Iets wat pijnlijk is, is moeilijk, lastig, vervelend. Bijvoorbeeld: Mijn tandarts vond het pijnlijk om te horen dat zijn mond stonk.

1

1 In welke zinnen worden mensen ergens mee geconfronteerd?

Schrijf de letters hier op: _____

- a Tante Trina kreeg een taartje bij de koffie.
- b Jonathan had een slecht rapport. Daar had hij niet op gerekend.
- c Menno kreeg een vervelend bericht. Hij hoort dat zijn broer met voetballen een enkel had gebroken.
- d Carlos kreeg nieuwe voetbalschoenen voor zijn verjaardag.
- e Gabriël en John voetbalde op de stoep. Plotseling stond er een heel boze buurman voor hun neus.

2 Waarmee werden zij geconfronteerd? Vul in:

- a Gabriël en John werden geconfronteerd met _____.
- b Menno werd geconfronteerd met _____.
- c Jonathan werd geconfronteerd met _____.

Woordenschat**2**

Aïsa is een flapuit. Ze zegt alles en denkt daar niet altijd goed over na. Soms is dat grappig, maar het kan ook pijnlijk zijn. Zet een kruisje bij de pijnlijke opmerkingen.

Oh Nino. Wat heb jij een flaporen!

a

Ik vind jouw nieuwe schoenen wel cool Joël.

b

Ik vind die bril van jou zo stom Jonathan.

c

Julie, waarom draag je altijd van die stomme broeken?

d

Ik vind je super aardig Judeska.

e

Je bent altijd zo stijf Jadira.

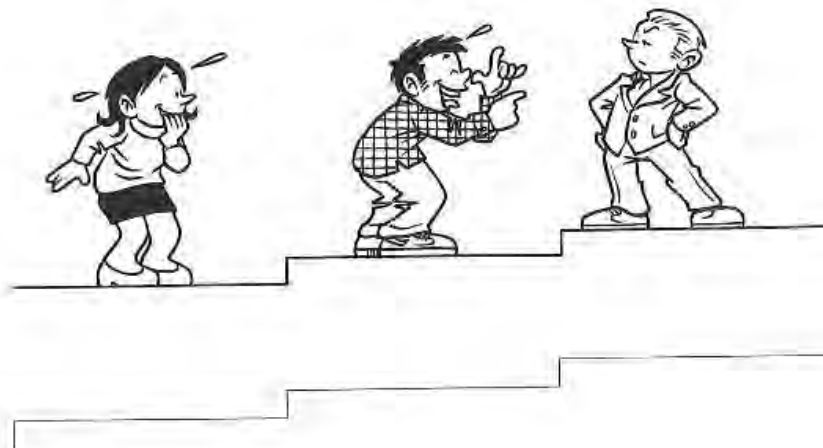
f

Woordenschat

3

Kijk naar de tekening.
 Vul nu de woorden in op de trap eronder.
 Kies uit de woorden:
 bespotten, iemand bewonderen en minachten.

4

Samen.
 Werk in groepjes van 3.

1 Maak eerst samen een lijstje van mensen die je bewondert.

Bijvoorbeeld:

- 1. de juf
- 2. de koning
- 3. filmster ...
- 4. zanger ...
- 5. voetballer ...

Lijstje van personen die we het meest bewonderen:

1 _____

2 _____

3 _____

4 _____

5 _____

Woordenschat

2 Kies dan uit het lijstje de persoon die jullie het meest bewonderen.

Doe dat zo. Ieder kind mag 3 punten verdelen.

Tel alle punten op.

Wie krijgt de hoogste score? En wie daarna?

En wie daar weer na?

Maak samen een top 3.

Top 3 van personen die we het meest bewonderen.

1 _____

2 _____

3 _____

Stellen

5

Lees de tekst. Zet achter de regels waar haakjes staan, de nummers die bij de kenmerken van spreektaal horen. De nummers staan op het bord, 1 tot en met 7.

Soms hoef je maar één nummer in te vullen, maar vaak ook meer.

De hardloopwedstrijd

Ze liepen door de schooldeur naar buiten.

“Heb je zin om vanmiddag bij mij te komen spelen?” vroeg Joost (...)

“Ik kan niet. Ik moet naar AZV”, antwoordde Michiel. (...)

5 AZV, wist Michiel, was de atletiekvereniging.

“Ach, wat jammer. We hadden misschien ...” (...)

“Ik moet de estafette trainen, voor zaterdag”, zei Michiel. (...)

Joost keek opzij.

“Is dan de wedstrijd?” (...)

10 Michiel knikte.

“Ze hebben je dus toch in het team gekozen”, riep Joost uit. (...)

“Gefeliciteerd!” (...)

Want het was niet zeker geweest of Michiel snel genoeg was.

Er moest uit negen jongens gekozen worden.

15 Maar hij had het dus gehaald.

Gek eigenlijk, dacht Joost, atletiek is een hartstikke individuele sport,
en

toch hoort hij in een team.

“Ga mee, vanmiddag”, stelde Michiel voor. (...)

“Eh ...”, begon Joost. “Je bedoelt ...” (...)

20 “Ja. Er zijn vast hartstikke veel mensen, veel ouders natuurlijk.

Heb je zin?” (...)

Joost aarzelde. “Ik weet niet of ik mag. Ik bel je wel. Oké?” (...)

“Dan wel graag vóór kwart over één, ze zijn berestrenge met op tijd zijn.” (...)

25 “Tot dan, hè!” (...)

Ze zwaaiden en liepen toen ieder hun eigen straat in.

Spelling

1

Lees.

Hoor je /heit/ aan het einde van een woord of woorddeel, dan schrijf je altijd **heid**. Bijvoorbeeld: **gladheid**

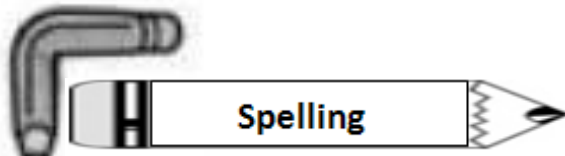
Bedenk vijf woorden die eindigen op **-heid** en schrijf ze op.

2

Woorddictee

1	_____	_____	_____
2	_____	_____	_____
3	_____	_____	_____
4	_____	_____	_____
5	_____	_____	_____

3 Vul de persoonsvorm in.

- 1 Morgen _____ Fleur 3. (worden)
- 2 Dan _____ ik haar de hand. (schudden)
- 3 Wanneer _____ ik eigenlijk twaalf? (worden)
- 4 Wie _____ mij dan de hand? (schudden)
- 5 Mijn vader _____ vaak te hard. (rijden)
- 6 Dan _____ ik hem een stommerd. (vinden)
- 7 Het vliegtuig _____ een kwartier te laat. (landen)
- 8 Ik _____ daar niet zo van. (houden)
- 9 Ik _____ op een vraag van de juf. (antwoorden)
- 10 Mijn vader _____ op een vraag van mijn moeder. (antwoorden)

4 Lees.

Hoor je een /t/ aan het einde?

persoonsvorm → niet langer maken

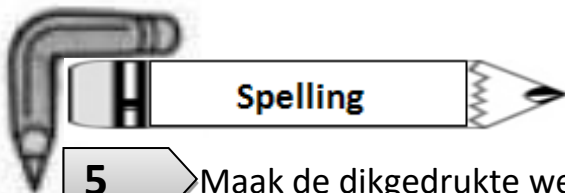
Hoor je een /t/, dan schrijf je een t, behalve bij den-werkwoorden en had, deed en stond.

geen persoonsvorm → langer maken

In de tegenwoordige tijd enkelvoud hebben den-werkwoorden twee vormen: één op d en één op dt.

Als er ik in de zin staat, schrijf je den-werkwoorden in de tegenwoordige tijd met d. (bijvoorbeeld: Ik vind.)

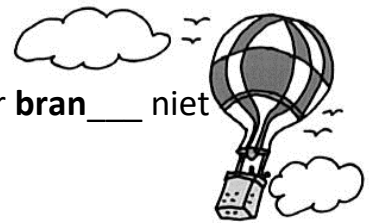
In andere gevallen met dt. (bijvoorbeeld: Hij vindt.)

5

Maak de dikgedrukte werkwoordsvormen af.
 Alle zinnen staan in de tegenwoordige tijd.
 Het hele werkwoord staat achter de zin.
 Let op de **den**-werkwoorden.

- 1 Floor **verveel** ___ zich. (vervelen)
- 2 Ze **rij** ___ een rondje op haar fiets over het grasveld. (rijden)
- 3 Daar **vin** ___ ze ook niets aan.
- 4 Yasmin **hou** ___ vakantie in het buitenland en Twan moet zijn moeder helpen. (houden)
- 5 Floor **kijk** ___ verveeld naar boven. (kijken)
- 6 Dan ziet ze een luchtballon die langzaam **daal** ___ . (dalen)
- 7 Een poosje later **lan** ___ hij op het gras. (landen)
- 8 Meteen **wor** ___ de ballon omringd door nieuwsgierige mensen.
(worden)
- 9 De man van de ballon zegt: "Het gas is op. De brander **bran** ___ niet meer". (branden)
- 10 "Kan ik hier ergens bellen? Dan **wor** ___ ik gehaald." (worden)

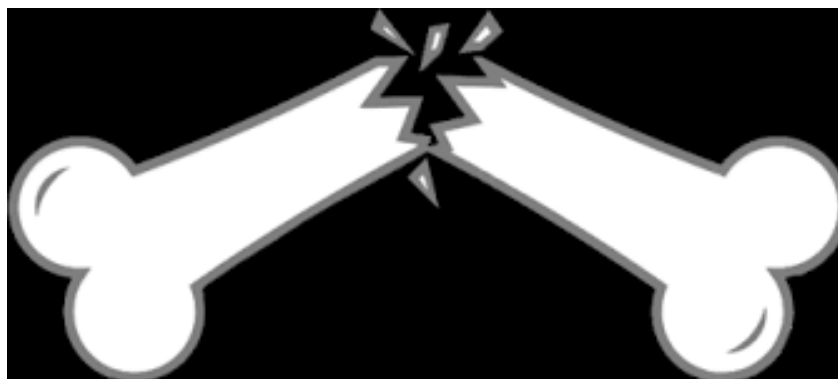

Woordenschat

fataal:	Iets is fataal als het heel vervelende gevolgen heeft of zelfs doden. Het ongeluk was fataal. Er vielen drie doden.
de sensatie:	Sensatie betekent grote opwinding, omdat er iets spannends of iets ergs gebeurt. De brand zorgde voor veel sensatie in de straat.
het risico:	Een risico is een kans op gevaar of op iets vervelends. Als je een risico neemt, weet je dat er iets fout kan gaan. Als je zonder uitkijken oversteept, loop je het risico aangereden te worden.
de blessure:	Een blessure is een zere plek of een wond. Een blessure kun je bij het sporten oplopen.
de botbreuk:	Een botbreuk is een gebroken bot. Bijvoorbeeld: Lorena viel van het paard en liep een botbreuk op. Haar been was gebroken.
de kneuzing:	Een kneuzing is een plaats op je lichaam waar iets tegenaan heeft gedrukt of gestoten. Je krijgt op de plaats van een kneuzing vaak een blauwe plek. Bijvoorbeeld: Tommy kreeg tijdens de voetbalwedstrijd de bal tegen zijn gezicht. Hij liep een kneuzing op; de volgende dag had hij een blauw oog.
de kramp:	Bij kramp trekken je spieren zich samen. Je kunt dat niet tegenhouden. Kramp doet pijn. Bijvoorbeeld: Francis kreeg bij het zwemmen kramp in haar kuit.

Woordenschat

1 Juf Mirtha vertelt.

Mijn vriend heeft een bijzondere hobby. Hij doet aan windsurfing. Windsurfing is een sport met veel risico. Je kunt met windsurfing trucs uithalen, springen en slalommen. Dat is soms gevaarlijk en kan zelfs fataal zijn. Maar windsurfing brengt ook heel veel sensatie met zich mee, omdat het heel spannend is.

1 Zou jij een sport als windsurfing durven doen? _____

2 Waarom wel of waarom niet?

3 Ken jij nog meer risicovolle sporten? Schrijf ze hieronder op.

Woordenschat

2

Het risico betekent dat er kans is op gevaar. Kans op gevaar kan er op twee manieren. De ergste manier is dat je er niet zo veel aan kunt doen. Als je bijvoorbeeld in een oorlogsgebied woont, dan kun je weinig aan het gevaar doen. In dat geval loop je risico dat er iets gebeurt. De tweede manier is dat je er zelf voor kiest dat er risico is. Als je bijvoorbeeld gaat windsurfen. In dat geval neem je zelf het risico dat er iets gebeurt.

Lees goed wat juf Mirtha vertelt. Geef aan of de onderstaande uitspraken horen bij risico lopen of bij risico nemen? Schrijf het eronder!

1

Ik ga morgen voor het eerst parachute springen!

2

In mijn land is het oorlog.

Woordenschat

3

Ik woon in een gevaarlijke buurt, want er worden veel mensen overvallen.

4

Met skateboarden doe ik altijd gevaarlijke trucjes.

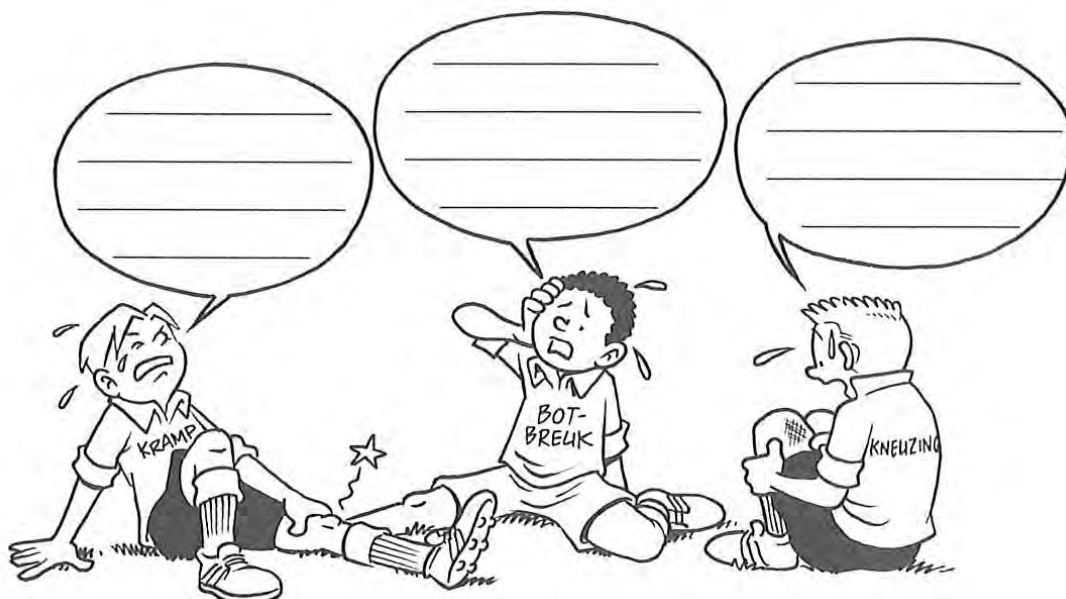

Woordenschat

3

Nathaniël en Joël zitten op basketbal. Bij basketbal moet je door overgooien proberen de bal aan de overkant van het veld te krijgen en in het doel te gooien. Maar het andere team probeert de bal van je af te pakken.

Bij basketbal kunnen er ongelukken gebeuren. Kijk maar!

De scheidsrechter heeft het spel stilgelegd, want er zijn drie spelers geblesseerd. Ze hebben alle drie een andere blessure. Op hun shirt staat geschreven wat ze hebben. Ze schreeuwen het uit van de pijn! Wie schreeuwt wat? Vul de tekstballonnen in. Kies uit:

Ik hoorde een knak in mijn been!

Dat wordt morgen een grote blauwe plek!

Mijn spieren, ze trekken helemaal samen!

ingaan op:	Als je ergens op ingaat, reageer je er op en besteed je er aandacht aan.
behandelen:	Als je een onderwerp behandelt, praat je erover of schrijf je erover. Bijvoorbeeld: de meneer behandelt de geschiedenis van de eerste inwoners van Aruba.
bespreken:	Als je een onderwerp of een boek bespreekt, dan behandel je het en je zegt erbij wat je ervan vindt. Bijvoorbeeld: Alex moet morgen een boek bespreken.
afsluiten (een onderwerp:	Als je een onderwerp afsluit, houd je op erover te praten.
in je onderhoud voorzien:	Als je in je onderhoud voorziet, zorg je voor jezelf en verdien je je eigen geld.
aan de kost komen:	De kost is dat wat je nodig hebt om te kunnen leven. Aan de kost komen is ervoor zorgen dat je krijgt wat je nodig hebt om te kunnen leven.
het onderkomen:	Het onderkomen is de ruimte waarin je kunt wonen. Het kan bijvoorbeeld je eigen huis zijn.

Woordenschat**1**

Lees.

1 Profvoetballers verdienen veel geld. Ze voorzien in hun onderhoud door te voetballen. Ze komen dus aan de kost door te voetballen. Lionel Messi van Argentinië is zo'n voetballer. Hij heeft een heel duur en groot onderkomen. Dat heeft hij kunnen kopen van het geld dat hij met voetballen heeft verdiend.

2 Hoe voorzien jouw ouders/verzorgers in hun onderhoud?

3 Hoe komen ze dus aan de kost?

4 In wat voor soort onderkomen woon jij?

5 Vind je het een mooi onderkomen?

6 Waarom?

Woordbegrip

1

Tico heeft als hobby verre, vreemde volken. Hij wil daar zoveel mogelijk te weten komen. Hij leest dit verhaal over pygmeëen.

Pygmeëen

Het woord pygmeë komt van het Griekse pygem dat vuist betekent. Zo groot als een vuist, net zoiets als Kleinduimpje dus. Maar zo klein zijn pygmeëen niet.

Pygmeëen, of beter gezegd dwergvolken, zijn over een groot deel van de aarde verspreid. Behalve in Afrika komen ze voor in Azië. Als voornaamste kenmerk geldt dat deze mensen nooit groter zijn dan 1,50 meter.

Heel veel ontdekkingsreizigers en onderzoekers hebben over de pygmeëen geschreven.

- 10 De hutjes waarin zij wonen zijn heel eenvoudig. Het zijn koepelwoningen gemaakt van buigzame twijgen die met bladeren zo goed afgedekt worden dat er geen regenwater doordringt. Ze bouwen hun hutjes op een open plek in het oerwoud. Ze blijven daar wonen tot het hele omliggende woudgebied is geplunderd.
- 15 Dan vertrekken ze en bouwen in een veelbelovende streek een nieuwe nederzetting.

De pygmeëen zijn ware dansliefhebbers. Zij hebben er ook alle gelegenheid voor, want hun werk vraagt niet veel tijd. Wanneer zij een groot dier zoals een olifant of een woudbuffel hebben

- 20 buitgemaakt, hebben ze vlees voor vele weken. Hun overige voedsel, zoals vruchten, wortels, zaden, bepaalde soorten insecten en wormen, is doorgaans vrij gemakkelijk te bemachtigen. Aan hun kleren is ook niet veel te doen. Die bestaan uit eenvoudige gordels die uit de geklopte bast van een bepaalde boom worden vervaardigd.

Woordbegrip

Ze houden dus heel wat vrije tijd over en zijn van mening dat je die beter kunt besteden aan dans dan aan praten. Ze kennen allerlei dansen zoals de huwelijksdans, de dans van de olifant en de dans van de chimpansee.

- 25 Bij de dans van olifant speelt een van de mannen de rol van de dikhuid. Hij doet nauwkeurig de bewegingen van de slurf, de poten en de oren na. De andere dansers, de jagers, besluipen het dier en belagen het met hun speren. Telkens doet de getergde olifant woeste uitvallen en deinzen de jagers terug. Maar het eind van het
- 30 lied is natuurlijk dat de kolos wordt overmeesterd en een van de mannen hem zijn speer in het lichaam drijft.

- De vrouwen verzamelen eetbare planten terwijl de mannen op jacht gaan. De mannen zijn met hun speren, hun giftige pijlen en hun vangnetten in staat om zelfs de geweldige woudolifant en de
- 35 kwaadaardige woudbuffel te doden.

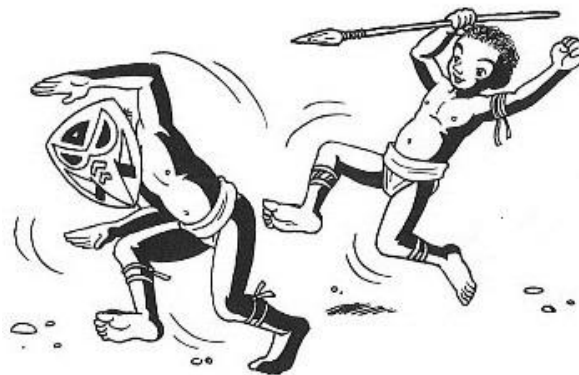
Toen een onderzoeker hun vroeg waar ze de moed vandaan haalden om deze sterke dieren te lijf te gaan, zeiden ze dat de geholpen werden door het 'bosmannetje'.

- Dat mannetje konden ze soms zien op de kop van de olifant of
- 40 tussen de geweldige horens van de buffel. Als ze hem daar zagen, dan wisten ze dat de jacht goed af zou lopen, want het bosmannetje had het dier dan in hun macht.

- Zagen zij het bosmannetje niet, dan konden zij de jacht evengoed staken, want dan zou het toch niet lukken. Ze moesten dan op een
- 45 nederlaag rekenen met mogelijke gewonde of zelfs gedode jagers. Uit dankbaarheid en ook om hem voor een volgende keer gunstig te stemmen, legden zij stukjes vlees in het oerwoud voor het bosmannetje.

Woordbegrip

Woordbegrip

2

Maritsa's hobby is judo. Ze houdt er een spreekbeurt over.

Judo

Judo is een vechtsport, net als karate, worstelen en boksen.

Eigenlijk is dat niet zo'n goede naam: judo is meer een stoel- dan een vechtsport.

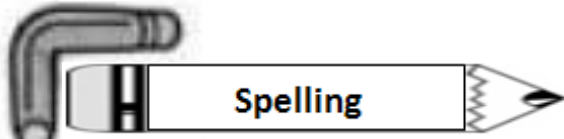
5 Je probeert elkaar niet zeer te doen en de regels om daarvoor te zorgen zijn erg streng.

Je draagt een stevig wit pak van een sterke stof dat bestaat uit een lange broek en een jas zonder knopen (de kimono).

Die kimono wordt dichtgehouden door een band. Aan de kleur van De band kun je zien hoe goed een judoka is.

10 Je begint met een witte band en als je al wat kunt, krijg je een gele band. Als je heel goed wordt, mag je een zwarte band dragen. De zwartebanddragers zijn nog weer onderverdeeld in klassen. Zo'n klasse heet een dan. Als je dus vierde dan bent, weet je dat je een zwarte band draagt en al heel goed bent. Het eerste wat je
15 leert op judo is valbreken. Dat is vallen zonder je pijn te doen.

1

Lees steeds een groepje van drie zinnen. Bedek ze en schrijf de dikgedrukte woorden op. Kijk dan of je alles goed hebt. Verbeter steeds de fouten.

- 1 Hij liet zich met een **taxi** naar huis brengen.
- 2 Drukte je **expres** of per ongeluk op de **claxon**?
- 3 We hebben nog wel een oude **box** op zolder staan.

- 4 Voor het meedoen aan een **quiz** of **examen** moet je fris zijn.
- 5 Tijdens carnaval worden **extra** politiemensen ingezet.
- 6 De **saxofoon** van mijn oom is een prachtig **exemplaar**.

- 7 De **excursie** naar het **aquarium** was heel interessant.
- 8 Op Aruba worden veel **luxe** hotels gebouwd.
- 9 Het was een raadsel wat de oorzaak van de **explosie** was.

1 _____

2 _____

3 _____

4 _____

5 _____

6 _____

7 _____

8 _____

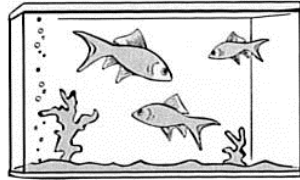
9 _____

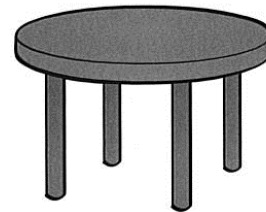
Spelling

2 Welke woorden zijn hier getekend?

fel = xi

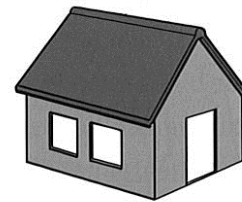

+

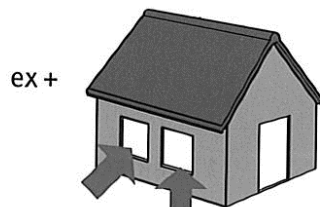

-h ks=x

fl=pr

h=q s=z

ex +

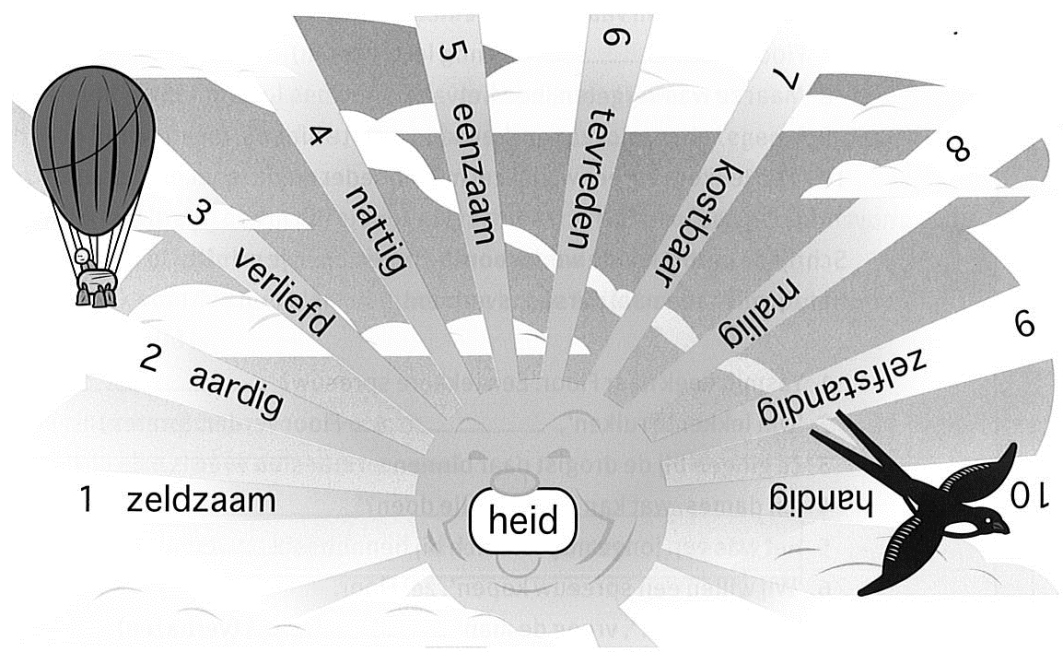
-r

Spelling

3 Lees de woorden van buiten naar binnen. Schrijf ze op.

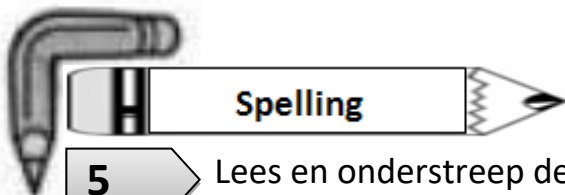
1 _____	6 _____
2 _____	7 _____
3 _____	8 _____
4 _____	9 _____
5 _____	10 _____

4 Kies twee woorden uit opdracht 3 en maak met elk woord een zin.

1 _____

2 _____

Spelling

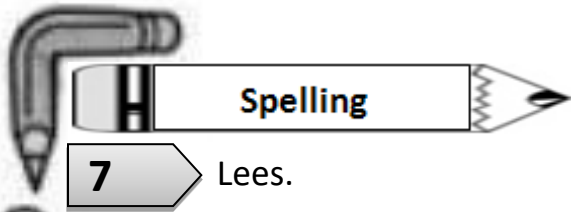
5 Lees en onderstreep de **Engelse** woorden.

- 1 Onze club heeft de cup gewonnen!
- 2 Het hele team en de trainer hebben een rondrit door de stad gemaakt.
- 3 Wij hadden een T-shirt in de kleuren van onze club aangetrokken.
- 4 Sommigen hadden een jack aan met in grote letters OKAY! erop.
- 5 Dat slaat op onze keeper die Omar Kay heet.
- 6 Hij heeft in de laatste vijf wedstrijden maar één goal doorgelaten!
- 7 Na de rondrit gaf onze aanvoerder een interview aan de sportpers.
- 8 Daarna gingen de kampioenen samen lunchen en was voor ons de hele show voorbij.

6 Welke Engelse woorden worden hier bedoeld? Schrijf ze erachter.

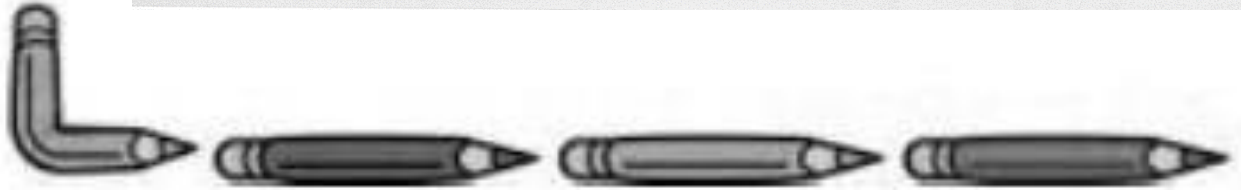
1 oefenen	_____
2 doelverdediger	_____
3 vraaggesprek	_____
4 doelpunt	_____
5 jasje	_____
6 overwinningsbeker	_____
7 voorstelling	_____
8 dunne trui	_____
9 vereniging	_____
10 groep mensen die samen sporten	_____

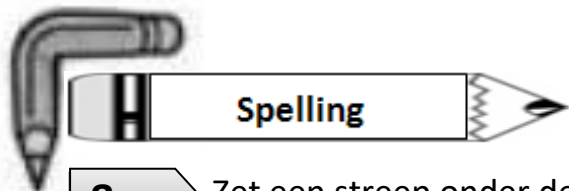

7 Lees.

Persoonsvorm-kaart

- 8 Zet een streep onder de persoonsvorm.
Zet de verledentijdsvorm erachter.
Kijk op de persoonsvormkaart.

1 Floor verveelt zich.

2 Floor heeft zich verveeld.

3 Ze vindt er niets aan.

4 De vrouw vlucht.

5 De man antwoordt niet.

6 Hij wacht op hulp.

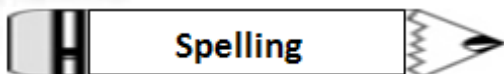
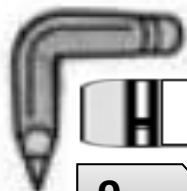
7 De ballonnen storten neer.

8 De vrouw wil vluchten.

9 De ballonnen landen op het grasveld.

10 De bakker kneedt het deeg.

- 9** Maak de dikgedrukte woorden af.
Let op: het zijn niet allemaal persoonsvormen!
De zinnen staan in de **tegenwoordige** tijd.

- 1 Floor **verveel** ___ zich.
- 2 Zij heeft zich de hele middag al **verveel** ___.
- 3 Langzaam **daal** ___ de ballon.
- 4 Ze kijkt **verbaas** ___ om zich heen.
- 5 Ze wacht tot de ballon is **gedaal** ___.

10

Schrijf de zinnen in de verleden tijd.

- 1 Ze wacht op haar vriendin.

- 2 De vrouw vlucht.

- 3 De man antwoordt niet.

- 4 De bakker kneedt het deeg.

- 5 De ballon landt.

1

In elke zin past een woord dat op **heid** eindigt.
Vul het juiste woord in. De eerste is voorgedaan.

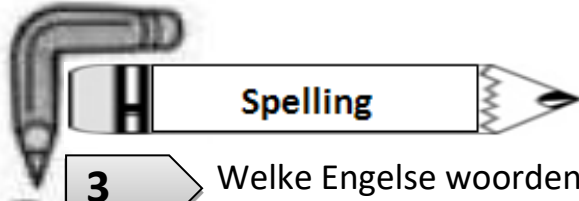
verliefd	glad	<u>veilig</u>	vrij	boos
gezond	bekend	waar	moeilijk	snel

- 1 De politie gaat de **veiligheid** verbeteren.
- 2 De dief spreekt niet de _____.
- 3 De raket vliegt met een enorme _____ naar de maan.
- 4 Door de _____ op de weg zijn er veel ongelukken gebeurd.
- 5 Hij kan nog niet goed lezen. Dat is zijn _____.
- 6 Uit _____ gooide hij zijn vork op de grond.
- 7 De _____ van de zanger nam snel toe, nadat hij op tv was geweest.
- 8 Bij _____ voel je soms vlinders in je buik.
- 9 In de dierentuin leven de dieren niet in _____.
- 10 _____ is het belangrijkste dat er is.

2

Maak de woorden af met *teit*, *tijd* of *heid*.

1 creativi_____	4 rust_____	7 klok_____
2 waar_____	5 eenzaam_____	8 bed_____
3 activi_____	6 zelfstandig_____	9 speciali_____

3

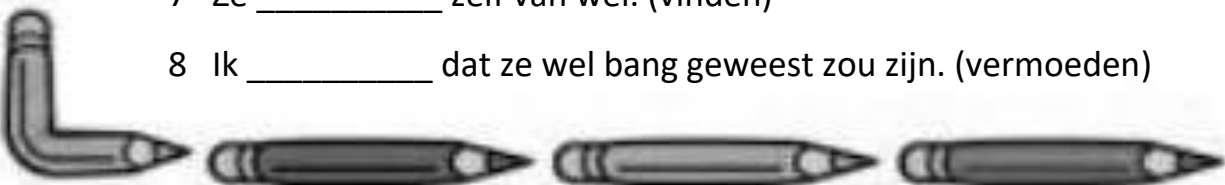
Welke Engelse woorden worden bedoeld?
Schrijf ze op.

- 1 oefenen _____
- 2 doelverdediger _____
- 3 vraaggesprek _____
- 4 doelpunt _____
- 5 jasje _____
- 6 overwinningbeker _____
- 7 voorstelling _____
- 8 dunne, katoenen trui _____
- 9 vereniging _____
- 10 groep mensen die samen sporten _____

4

Schrijf de juiste werkwoordsvormen op. Kijk ook naar de
persoonsvorm-kaart in je Spellinghulp. De zinnen staan in de
tegenwoordige tijd, behalve zin 5 en 6.

- 1 Het gas onder de ballon _____ weer. (branden)
- 2 De ballon _____ dikker en dikker. (worden)
- 3 En dan _____ hij langzaam op. (stijgen)
- 4 Floor _____ hem na. (kijken)
- 5 Graag had ze een vlucht _____. (meemaken)
- 6 Zou ze dat _____ hebben? (durven)
- 7 Ze _____ zelf van wel. (vinden)
- 8 Ik _____ dat ze wel bang geweest zou zijn. (vermoeden)

Spelling

5 Maak met de lettergrepen woorden die bij de beschrijvingen passen. De eerste lettergreep van elk woord is al gegeven.

- 1 deze middag **van** - ____ - ____
- 2 heel akelig **ver** - ____ - ____ - ____
- 3 papier waar op staat wat er gaat gebeuren **pro** - ____ - ____
- 4 opvoering van een toneelstuk **voor** - ____ - ____
- 5 groep mensen die in een bedrijf werkt **per** - ____ - ____
- 6 interesse **be** - ____ - ____ - ____

6 Schrijf vijf woorden op met x.

Schrijf twee woorden op met q.

Stellen

7

Lees.

Hallo Theo

Het feest op de tennisclub was vorige week heel leuk. Er waren allemaal optredens. We hebben heel erg gelachen. Ik had zelf met Joëlla ook iets grappigs bedacht. We waren 's nachts laat thuis.

Brandon

Deze brief is te kort en geeft te weinig informatie. Schrijf de brief opnieuw. Geef meer beschrijvingen en gebruik alinea's. Denk ook aan wat er altijd in een brief moet staan.

8.1 Schrijf het onderwerp op van de volgende zinnen.

onderwerp

1 Zij spaart poppen. _____

2 Waar heb je mijn boek gelaten? _____

3 Veel meisjes houden van paarden. _____

8.2 Schrijf het onderwerp en het gezegde op van de volgende zinnen.

1 Mijn neef speelt in het eerste elftal.

2 Hij heeft al zes keer gescoord.

3 Nu is hij door een topclub benaderd.

onderwerp

gezegde

1 _____

2 _____

3 _____

Taalbeschouwing
8.3

Schrijf het onderwerp, het gezegde en de persoonsvorm op van de volgende zinnen.

- 1 Jairo en Carlos hadden dezelfde hobby.
- 2 Zo hebben ze elkaar ontmoet.
- 3 De twee jongens zijn nu bij dezelfde club gegaan.

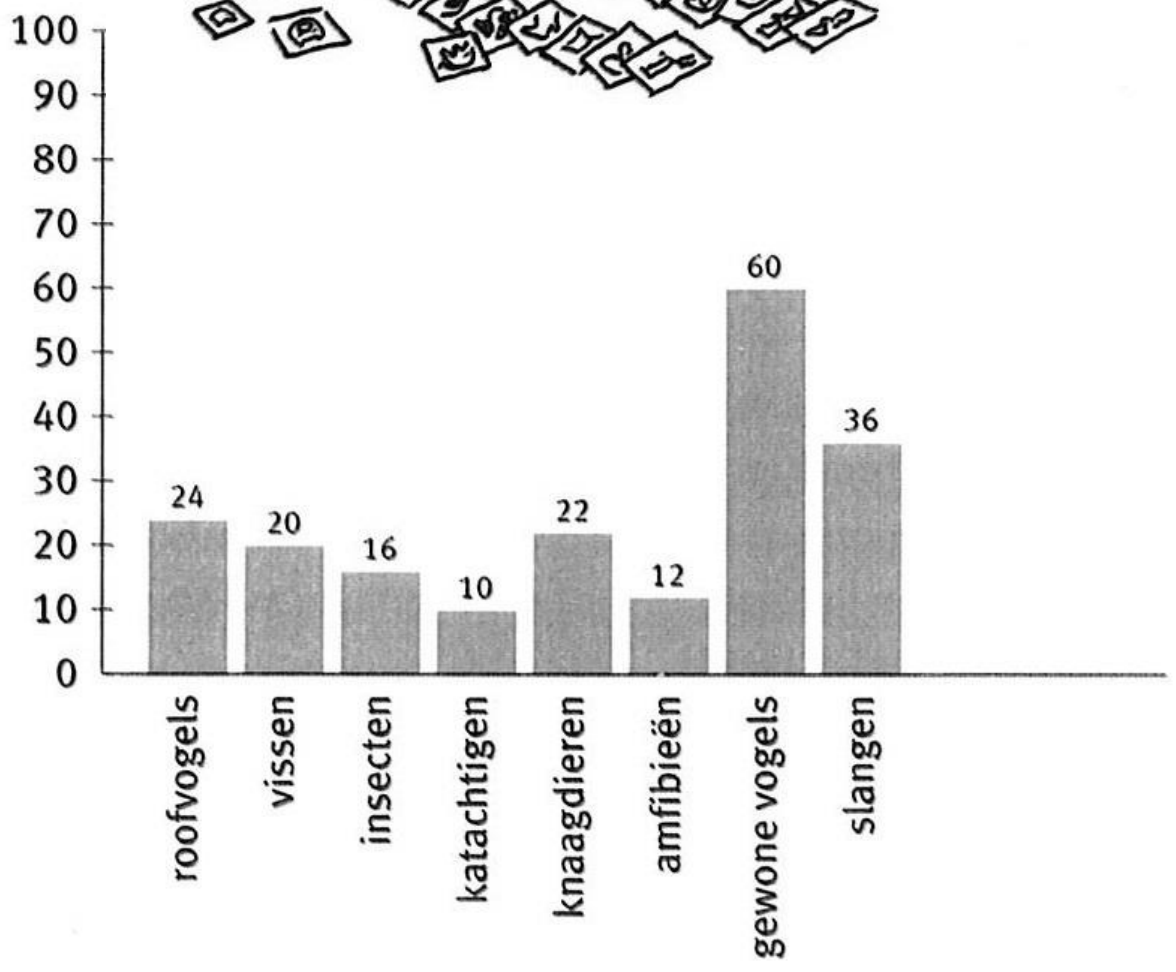
	onderwerp	gezegde	persoonsvorm
1	_____	_____	_____
2	_____	_____	_____
3	_____	_____	_____

Leesbegrip

9.1 Dierenplaatjes van Sharon

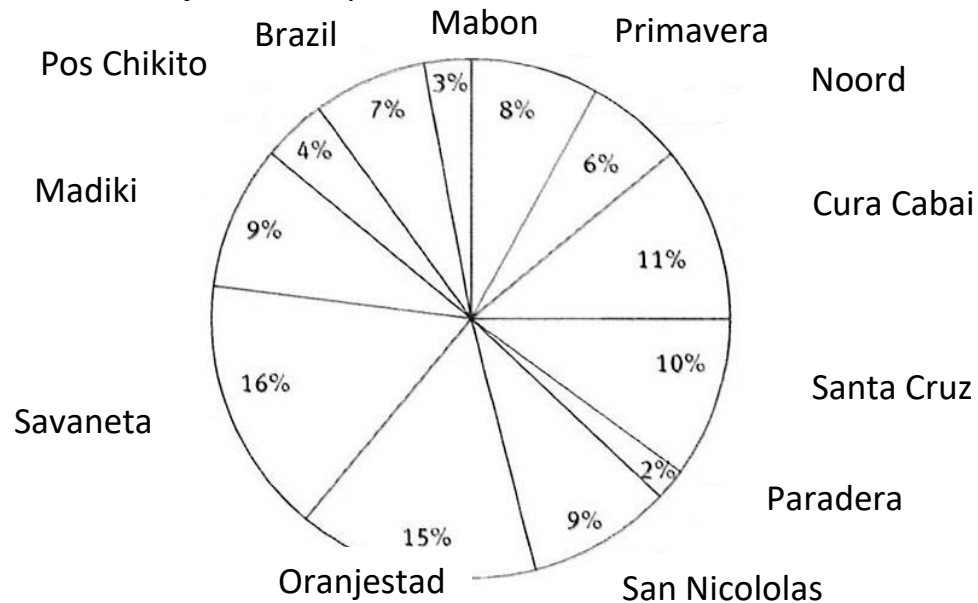

Leesbegrip

9.2

De vader van Cedric is vrachtwagenchauffeur. Hij rijdt over heel Aruba. Als hij ergens koffie drinkt, bewaart hij het suikerzakje. Zo heeft hij al een verzameling van 300 suikerzakjes uit alle plaatsen van ons eiland:

Beantwoord de volgende vragen:

- Hoeveel procent van de suikerzakjes komt uit Oranjestad? _____
- Uit welke plaats komen de minste suikerzakjes? _____
- Hoeveel suikerzakjes uit Santa Cruz heeft Cedric's vader?
Let op: het aantal, niet het percentage. _____
- Uit welke plaats komen de meeste suikerzakjes? _____
- Van welke twee plaatsen heeft Cedric's vader evenveel suikerzakjes? _____

Leesbegrip

10.1

Lees de tekst kritisch.

Er staan dingen in die niet waar zijn.

Judo

Judo is een vechtsport, net als karate, boksen, worstelen en atletiek.

Eigenlijk is dat niet zo'n goede naam: judo is meer een stoel-
dan een vechtsport. Judo kent heel strenge regels. Je mag elkaar
5 absoluut niet zeer doen, maar elkaar uitschelden is wel weer
toegestaan.

Je draagt bij judo een stevig wit pak van een sterke stof dat bestaat
uit een lange broek en een jas zonder knopen (de kimono). Die
kimono wordt dichtgehouden door een band. Aan de kleur van de
band kun je zien hoe goed een judoka is. Als je net begint met judo
10 heb je een witte band. Als je alles beheerst, krijg je een gouden
band.

Aruba heeft enkele beroemde judoka's voortgebracht, van wie de
allerbekendste deelgenomen hebben aan de Olympische Spelen in
1964 en 1965.

In de tekst staan vier dingen die onjuist zijn. Welke zijn dat?

1 _____

2 _____

3 _____

4 _____

Leesbegrip

10.2

De tekst is ook onvolledig.

Over welke twee onderwerpen had de schrijver eigenlijk nog wat meer moeten schrijven?

1 _____

2 _____

11.1

Lees.

In de schoolkrant wordt meneer Roberto geïnterviewd.

Hij vertelt iets over het nut van hobby's.

“Het is heel belangrijk dat kinderen en volwassenen een hobby hebben.

In de eerste plaats kun je je met een hobby heerlijk

5 ontspannen en eventueel alle nare dingen van die dag vergeten.

Kinderen die met hun hobby bezig zijn, kunnen bovendien geen

kattenkwaad uithalen. Dat geldt natuurlijk ook voor volwassenen.

En tenslotte kun je via je hobby in aanraking komen met andere mensen.”

10 Volgens meneer Roberto wordt er door veel ouders te weinig aandacht

besteed aan het ontwikkelen van een hobby bij hun kinderen. “Je kunt

kinderen al heel vroeg voor dingen interesseren. Neem ze mee naar

een dierentuin of een museum.

Moedig ze aan om dingen te verzamelen. Probeer al heel vroeg

uit of ze het leuk vinden om te sporten of om muziek te maken.”

15 Ook scholen moeten

Volgens meneer Roberto moeten scholen veel actiever worden: "Scholen moeten kinderen nog meer spreekbeurten laten houden. Dan kunnen ze nog meer over hun hobby's vertellen en worden andere kinderen misschien ook wel nieuwsgierig."

Wat is in de eerste alinea de mening van meneer Roberto over het hebben van een hobby?

Leesbegrip

11.2 Welke argumenten gebruikt hij?

1 _____

2 _____

3 _____

11.3 Schrijf de hoofdlijn van deze tekst zo kort mogelijk op

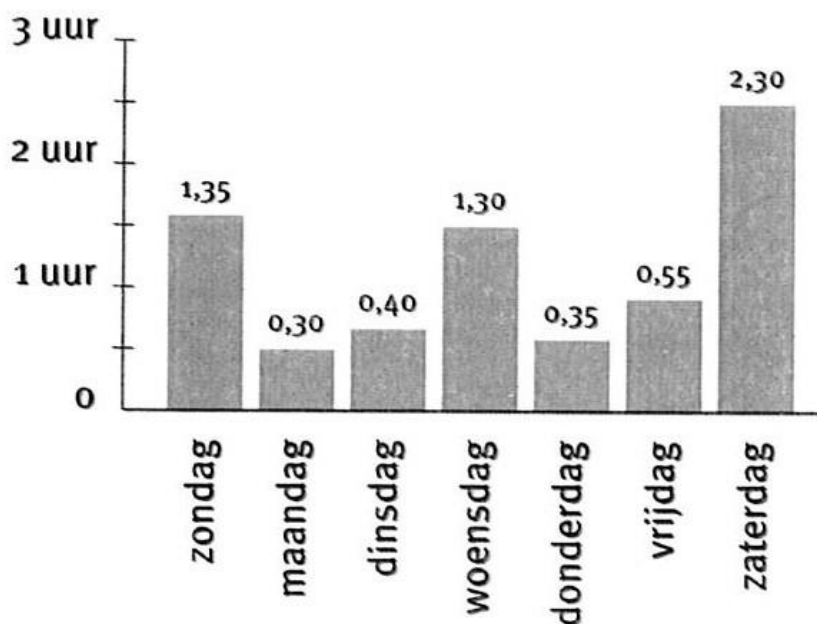

Leesbegrip

11.4 Ben jij het eens met meneer Roberto? Schrijf je mening zo duidelijk mogelijk op en gebruik feiten en argumenten.

12

De kinderen van klas 6 van Colegio Conrado Coronel hebben een week lang bijgehouden hoeveel ze tijd per dag aan hun hobby besteden. Hieronder zie je het resultaat:

Leesbegrip**12.1**

Beantwoord de volgende vragen:

1 Op welke dag wordt de meeste tijd aan een hobby besteed?

2 Op welke doordeweekse dag wordt er bijna net zoveel aan een hobby besteed als op zondag?

3 Hoeveel tijd wordt er op donderdag aan een hobby besteed?

4 Hoeveel tijd wordt er op dinsdag minder aan een hobby besteed dan op vrijdag?

5 Op welke dag wordt de minste tijd aan een hobby besteed?

Leesbegrip

12.2 Welke van de volgende zinnen zijn waar? Zet een kruis in de goede hokjes.

- a Je kunt in de grafiek ook zien welke hobby's de kinderen hebben.
- b Het kan best dat er kinderen zijn die op sommige dagen helemaal geen tijd aan hun hobby besteden.
- c In het weekend wordt gemiddeld meer tijd aan een hobby besteed dan in de hele rest van de week.
- d Op zaterdag wordt net zoveel tijd aan een hobby besteed als op zondag en vrijdag samen.
- e Je kunt in de grafiek ook het verschil zien in tijdbesteding tussen jongens en meisjes.
- f Het kan best dat er kinderen zijn die op sommige dagen meer dan drie uur aan hun hobby besteden.

 Leesbegrip

13

Lees.

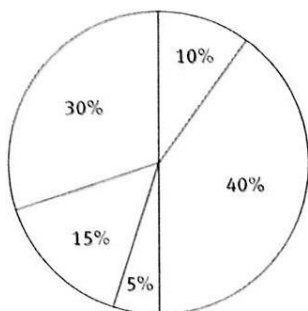
De opa en oma van Camil hebben maar één hobby: reizen. Heel vaak bezoeken ze per vliegtuig een land om naar een museum te gaan, naar een dierentuin of iets anders dat hen interesseert. Vorig jaar hebben ze maar liefst 40 keer een reis gemaakt. Vier keer naar een dierentuin, twaalf keer naar een museum, acht keer naar de bioscoop, zes keer naar een vlooienmarkt en tien keer naar een pretpark.

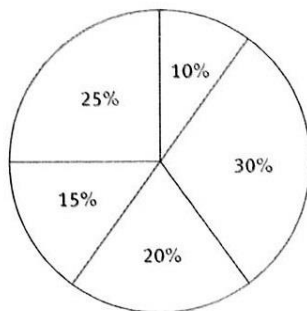

Leesbegrip

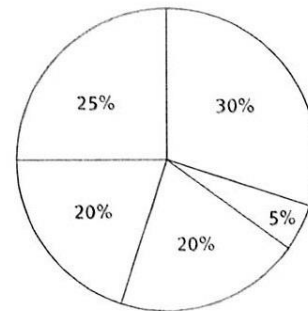
Welke cirkeldiagram past bij de tekst? Zet een kruisje in het goede hok. Geef elk vakje in het gekozen diagram een andere kleur. Kleur daarna de hokjes en schrijf de bijpassende activiteit erbij.

a

b

c

Kleur: Activiteit

= _____

= _____

= _____

Kleur: Activiteit

= _____

= _____

